

Analysavdelningen
Stefan Granbom

Sommarjobbare och pension

Det kan vara bra att veta för de som sommarjobbar och för de som har relativt låga årsinkomster vad som betalas in till allmän pension. Det finns bland annat en nedre inkomstgräns som man måste komma över för att tjäna in till allmän pension, det vill säga få intjänade pensionsrätter.

Det är den årliga deklarerade inkomsten som ligger till grund för beräkningen av hur mycket som tjänas in till allmänna pensionssystemet. Om årsinkomsten överstiger gränsen för deklarationsskyldighet tjänar individen in till den allmänna pensionen. Gränsen eller tröskelvärdet går vid 42,3 procent av det gällande prisbasbeloppet. För år 2019 innebär det att pensionsrätt utgår om årsinkomsten är 19 670 kronor eller högre. Om inkomsten passerar denna gräns så är inkomsten pensionsgrundande från första kronan, det vill säga hela din årsinkomst ligger till grund för beräkning av pensionsrätten.

Inkomsttagaren betalar allmän pensionsavgift till den allmänna pensionen på 7 procent av sin lön. Inbetalningen sker tillsammans med preliminärskatten. Därutöver betalar arbetsgivarna för sina anställda en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön till pensionssystemet. Totalt är det således 17,21 procent i avgift.

En sommarjobbare som har en årsinkomst om 19 670 kronor får en pensionsrätt på 17,21 procent av 19 670, det vill säga 3 385 kronor. Under denna gräns om 19 670 kronor ges ingen pensionsrätt. Över tid förräntas pensionsrätten och dessutom får personen arvvinster på beloppet fram till den tidpunkten då pensionen tas ut. Om pensionen tas ut vid 65 års ålder förväntas pensionsrätten på 3 385 kronor att ge cirka 432 kronor per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension, räknat i dagens penningvärde. Om pensionen istället tas ut vid 68 års ålder förväntas pensionsrätten istället ge cirka 516 kronor per år livet ut, räknat i dagens penningvärde. Varje tusenlapp extra i lön förväntas ge cirka 24 kronor extra per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension om uttagsåldern är 65 år. För den som väntar med att ta ut pensionen till 68 års ålder är motsvarande ökning cirka 36 kronor extra per år livet ut i allmän inkomstgrundad pension.

På arbetsinkomster upp till 178 000 kronor per år är pensionsavsättningen faktiskt större än beloppet som individen betalar i inkomstskatt. Inkomstskatten är då under 17,21 procent av lönen vilket bland annat beror på grundavdraget och jobbskatteavdraget.

2019-05-24

Lön under ett år ger i allmän pension (dagens penningvärde)

Inkomst per år	Pensionsrätt	Inkomstskatt på arbetsinkomst (32,1%)	Högre pension per år vid uttagsålder 65 jämfört med ingen lön	Högre pension per år vid uttagsålder 68 jämfört med ingen lön
19 669	0	0	0	0
19 670	3 385	0	432	516
25 000	4 302	1 766	552	660
50 000	8 605	3 869	1 116	1 320
100 000	17 210	13 177	2 244	2 640

Vid beräkningen av hur pensionsrätten kommer att utvecklas i våra exempel ovan har vi behövt göra vissa antaganden. Vi antar att den genomsnittliga inkomstillväxten i samhället är 1,8 procent utöver inflationen (vid beräkning av inkomstpension) och att fondavkastningen är 3,9 procent utöver inflationen (vid beräkningen av premiepensionen). Dessa antaganden påverkar förräntningen av pensionsrätten. Individens som ingår i exemplet antas vara född 2003 och tjänande inkomsten vid 16 års ålder. Antagen ålder för individen har marginell betydelse för resultatet.

Om sommarjobbaren har årsinkomsten 19 670 kronor i tre år i rad (16 till 18 års ålder) blir pensionen cirka tre gånger högre, 1 296 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension, om pensionen tas ut vid 65 års ålder. Om individen istället tar ut pensionen vid 68 års ålder så ger dessa intjänade pensionsrätter 1 524 kronor per år. En tusenlapp extra i lön under tre år ger cirka 72 kronor per år i allmän inkomstgrundad pension.

Nedanstående tabell visar statistik för de som nådde över tröskelvärdet i lön och som fick pensionsrätt år 2018. Vi har här valt ut de under 20 år för att begränsa oss till den grupp av individer som brukar arbeta kortvarigt. Vissa av dessa kan dock arbeta under en längre period och vissa av de 20 år och äldre kan också arbeta kortvarigt.

Antal och medelbelopp för inkomst av anställning år 2017 som fick pensionsrätt år 2018 och som var under 20 år (gällande år 2017)

	Totalt	Kvinnor	Män
Antal	142 627	74 533	68 094
Medelbelopp årsinkomst	64 550	61 780	67 581

Antalet personer i åldern 15-19 år som arbetade minst en timme per vecka enligt SCB:s AKU-statistik var i juli 2017 160 100 och i juli 2018 191 400. I den åldersgruppen är det flest individer som arbetar i juli. Totalt var det 335 000 personer under 20 år som hade någon lön under hela år 2017 enligt statistik från SCB. Alla dessa individer når dock inte över tröskelvärdet om drygt 19 000 kronor i lön per år för att få pensionsrätt.